

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการวิจัยโดยใช้ระเบียบการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราชเขต 2 จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ในบทนี้จะกล่าวถึง ประชากร กลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย ผู้ดำเนินการวิจัยขอแนะนำตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราชเขต 2 จำนวน 81 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราชเขต 2 จำนวน 66 โรงเรียน ซึ่งมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่ดีดังต่อไปนี้

1. กำหนดหาขนาดกลุ่มตัวอย่างเพื่อใช้ในการวิจัยตามสูตรของเครจซ์และมอร์แกน (มลิวัลย์ สมศักดิ์ 2543 : 109;อ้างอิงจากKrejcie & Morgan,1970:608) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 66 โรงเรียน

2. สุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิชนิดเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random) มีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 2.1 กำหนดใช้อำเภอเป็นชั้นภูมิตามสัดส่วนของประชากรแต่ละชั้นภูมิ ได้กลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นภูมิดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนผู้บริหาร

ลำดับ	ชั้นภูมิ (อำเภอ)	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	จวาง	21	18
2	ทุ่งสง	18	14
3	ทุ่งใหญ่	11	10
4	พิปูน	11	9
5	นาบอน	4	4
6	ถ้าพรธรรมา	5	4
7	ช้างกลาง	9	8
8	บางขัน	2	2
รวม		81	69

2.2 การสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายโดยวิธีการจับสลากแบบไม่แทนที่เพื่อกำหนดรายชื่อสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถามพฤติกรรมทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ประกอบด้วย 2 ตอนด้วยกัน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประเภทปลายปิด มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) ได้แก่ วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราชเขต 2 มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับตามหลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานทั้ง 5 หลักการได้แก่ หลักการกระจายอำนาจ หลักการมีส่วนร่วม หลักการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน หลักการบริหารตนเอง และหลักการตรวจสอบและถ่วงดุล แต่ละช่วงระดับใช้เกณฑ์การพิจารณาค่าเฉลี่ยของกรมวิชาการ (2537 :27 อ้างใน สนิท นิลบุตร2549: 59) คือ

- 5 หมายถึง พฤติกรรมทางการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในปริมาณมากที่สุด
- 4 หมายถึง พฤติกรรมทางการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในปริมาณมาก
- 3 หมายถึง พฤติกรรมทางการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในปริมาณปานกลาง
- 2 หมายถึง พฤติกรรมทางการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในปริมาณน้อย
- 1 หมายถึง พฤติกรรมทางการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในปริมาณน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน แล้วนำมาสรุปเป็นกรอบแนวคิดและนิยามศัพท์เฉพาะเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการบริหารและหลักการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เพื่อนำไปสู่การสร้างเครื่องมือ
2. สร้างแบบสอบถามตามกรอบของนิยามศัพท์เฉพาะมี 2 ขั้นตอนคือ
 - ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2
3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา ความถูกต้องสมบูรณ์ ความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม และความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ เพื่อนำกลับมาปรับปรุงแก้ไขแล้วจึงนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านที่มีความรู้ความสามารถทางด้านบริหารการศึกษา และหลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
4. นำแบบสอบถามมาคำนวณหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง IOC ถ้ามีค่าอยู่ในระดับ 0.50 ขึ้นไปถือว่ายอมรับได้และนำข้อเสนอแนะทั้งหมดมาปรับปรุงแก้ไข
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ชุด และคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นด้วยสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -coefficient) ของครอนบัก (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น .95
6. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังขั้นตอนต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชถึงผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างการวิจัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ส่งแบบสอบถามผ่านทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ถึงกลุ่มตัวอย่างการวิจัย แล้วให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งคืนทางไปรษณีย์ โดยผู้วิจัยสอดซองปิดแถมบปพร้อมจำหน่ายของถึงผู้วิจัย
3. กำหนดให้ส่งแบบสอบถามกลับคืนภายใน 15 วันภายหลังจากส่งแบบสอบถาม ถ้าไม่ได้รับภายในเวลาดังกล่าว ผู้วิจัยจะติดตามทางโทรศัพท์ เพื่อให้ได้แบบสอบถามกลับคืนได้ครบถ้วน
4. กรณีที่ยังไม่ได้รับแบบสอบถามคืนผู้วิจัยจะออกไปเก็บด้วยตนเอง ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้ส่งแบบสอบถามไปจำนวน 69 ชุด ได้รับคืนมา 63 ชุด คิดเป็นร้อยละ 91.30

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้รวบรวมแบบสอบถามเพื่อดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย วิเคราะห์โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโปรแกรม SPSS for Windows โดยใช้สถิติดังนี้

1.1 การตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ใช้สูตรของโรเนลล์ และแฮมเบิลตัน (Rovine and Hambletor 1978 : 34 – 37 ; อ้างมาจาก บุญชม ศรีสะอาด 2538 : 68)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์
	R	แทน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดที่ตรงกัน
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ
	ER	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

1.2 การตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามด้านความเชื่อมั่น โดยวิธีการหาสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบัก (Cronbach's Coefficient Alpha) ใช้สูตร (มลิวัลย์ สมศักดิ์ 2543 : 135)

$$a = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s1^2}{St^2} \right\}$$

เมื่อ a	แทน	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
n	แทน	จำนวนข้อคำถาม
$S1^2$	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
St^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

2. สถิติพื้นฐานวิเคราะห์โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโปรแกรม SPSS for Windows

2.1 วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการโดยใช้สูตร

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{ความถี่} \times 100}{\text{ความถี่รวม}}$$

2.2 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาพฤติกรรมทางการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

1) หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) โดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ \bar{X} = ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ = จำนวนข้อมูล

2) หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์

2538 : 129) ดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

$$\begin{aligned}
 \text{เมื่อ } S.D. &= \text{ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน} \\
 \sum x^2 &= \text{ผลรวมของผลคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง} \\
 (\sum x)^2 &= \text{ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง} \\
 n &= \text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม}
 \end{aligned}$$

แล้วนำค่าเฉลี่ยมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด : 2535)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน วิเคราะห์โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโปรแกรม SPSS for Windows โดยใช้สถิติดังนี้

3.1 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราชเขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี และระดับสูงกว่าปริญญาตรีตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 โดยใช้การวิเคราะห์แบบ t - test

3.2 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราชเขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาตั้งแต่ 5 ปีลงมา ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาตั้งแต่ 6 - 10 ปี และประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Anova) เป็นสถิติในการทดสอบเพื่อหาความแตกต่าง หากพบความแตกต่างเป็นรายคู่ใช้การทดสอบโดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe)